

AFRYKA – LUDNOŚĆ I GOSPODARKA

<p>1. Odczytaj z diagramu, ilokrotnie zmalała liczba ludności w Afryce między rokiem 1970 a 2001.</p> <p>A. 5 - krotnie B. 4 – krotnie C. 3 – krotnie D. 2 - krotnie</p>	<p>8. Odczytaj z diagramu, jaką część społeczeństwa Republiki Południowej Afryki stanowi ludność murzyńska.</p> <p>A. ok. 15% B. ok. 75% C. ok. 55% D. ok. 66%</p>																										
<table border="1" style="margin: auto; border-collapse: collapse;"> <caption>Dane do pytania 1</caption> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>Liczba ludności (mln)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1950</td><td>220</td></tr> <tr><td>1960</td><td>280</td></tr> <tr><td>1970</td><td>350</td></tr> <tr><td>1980</td><td>450</td></tr> <tr><td>1990</td><td>620</td></tr> <tr><td>2000</td><td>800</td></tr> <tr><td>2001</td><td>820</td></tr> </tbody> </table>	Rok	Liczba ludności (mln)	1950	220	1960	280	1970	350	1980	450	1990	620	2000	800	2001	820	<table border="1" style="margin: auto; border-collapse: collapse;"> <caption>Dane do pytania 8</caption> <thead> <tr> <th>Kategoria</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ludność murzyńska</td><td>ok. 75%</td></tr> <tr><td>ludność biała</td><td>ok. 15%</td></tr> <tr><td>ludność mieszana (kolorowa)</td><td>ok. 6%</td></tr> <tr><td>Azjaci</td><td>ok. 4%</td></tr> </tbody> </table>	Kategoria	Procent	ludność murzyńska	ok. 75%	ludność biała	ok. 15%	ludność mieszana (kolorowa)	ok. 6%	Azjaci	ok. 4%
Rok	Liczba ludności (mln)																										
1950	220																										
1960	280																										
1970	350																										
1980	450																										
1990	620																										
2000	800																										
2001	820																										
Kategoria	Procent																										
ludność murzyńska	ok. 75%																										
ludność biała	ok. 15%																										
ludność mieszana (kolorowa)	ok. 6%																										
Azjaci	ok. 4%																										
<p>2. Afrykę określa się mianem:</p> <p>A. Białego Łądu B. Żółtego Łądu C. Kolorowego Łądu D. Czarnego Łądu</p>	<p>9. Eksplozja demograficzna to:</p> <p>A. różnica pomiędzy ilością urodzeń i zgonów B. nagły wzrost liczby ludności C. różnica pomiędzy przyjeżdżającymi i wyjeżdżającymi z Afryki</p>																										
<p>3. Afrykę zamieszkuje na dzień dzisiejszy około:</p> <p>A. 1 mld osób B. 2 mld osób C. 700 mln osób D. 7 mld osób</p>	<p>10. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 km² powierzchni to:</p> <p>A. przyrost naturalny B. współczynnik urbanizacji C. gęstość zaludnienia D. saldo migracji</p>																										
<p>4. Współczynnik urbanizacji:</p> <p>A. procentowy udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności B. procentowy udział ludności wiejskiej w ogólnej liczbie ludności C. liczba osób przypadająca na jednostkę powierzchni D. procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców</p>	<p>11. Afryka jest kontynentem:</p> <p>A. wysoko zurbanizowanym, ponieważ w miastach żyje 39% osób B. wysoko zurbanizowanym, ponieważ na wsiach żyje 39% osób C. słabo zurbanizowanym, ponieważ w miastach żyje 39% osób D. słabo zurbanizowanym, ponieważ na wsiach żyje 39% osób</p>																										
<p>5. Najludniejszym miastem Afryki jest:</p> <p>A. Kinszasa B. Pretoria C. Kair D. Lagos</p>	<p>12. Do regionów najsłabiej zaludnionych należą:</p> <p>A. Kotlina Konga i Sahara B. Sahara i Kotlina Kalahari C. delta Nilu i Góry Atlas D. okolice Jeziora Wiktorii i delta Nilu</p>																										
<p>6. Sahel to region geograficzny w Afryce położony:</p> <p>A. na obszarze Kotliny Kongo B. na północ od Sahary C. na południe od Sahary D. Kotliny Kalahari</p>	<p>13. Nomadyzm to:</p> <p>A. nazwa jednej z religii w Afryce B. typ życia ludzi polegający na przenoszeniu się z miejsca na miejsce za wodą C. proces degradacji środowiska przyrodniczego na terenach suchych i półsuchych Afryki D. sposób uprawy roli w Afryce</p>																										
<p>7. Na podstawie danych w tabeli wskaż kraj, w którym gęstość zaludnienia na 1 km² jest najmniejsza.</p> <p>A. RPA B. Sudanie C. Nigerii D. Ruandzie</p>	<table border="1" style="margin: auto; border-collapse: collapse; width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">PAŃSTWO</th> <th style="text-align: center;">POWIERZCHNIA (tyś. km²)</th> <th style="text-align: center;">LUDNOŚĆ (mln)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Republika Południowej Afryki</td> <td style="text-align: center;">1221,0</td> <td style="text-align: center;">45,5</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Sudan</td> <td style="text-align: center;">2505,8</td> <td style="text-align: center;">32,6</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Nigeria</td> <td style="text-align: center;">923,8</td> <td style="text-align: center;">120,0</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Ruanda</td> <td style="text-align: center;">26,3</td> <td style="text-align: center;">8,1</td> </tr> </tbody> </table>	PAŃSTWO	POWIERZCHNIA (tyś. km ²)	LUDNOŚĆ (mln)	Republika Południowej Afryki	1221,0	45,5	Sudan	2505,8	32,6	Nigeria	923,8	120,0	Ruanda	26,3	8,1											
PAŃSTWO	POWIERZCHNIA (tyś. km ²)	LUDNOŚĆ (mln)																									
Republika Południowej Afryki	1221,0	45,5																									
Sudan	2505,8	32,6																									
Nigeria	923,8	120,0																									
Ruanda	26,3	8,1																									

<p>14. Afryka jest zasobna w surowce:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. kobalt, chrom, platyna i diamenty B. węgiel kamienny i ropę naftową C. złoto i gaz ziemny D. boksyty, srebro, diamenty, kobalt 	<p>19. 97% terenu Egiptu stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. sawanny B. łąki i pastwiska C. pustynie D. pola uprawne
<p>15. Gdzie znajdują się trzy wielkie piramidy – Cheopsa, Cherfena i Mykerynosa, świadczące o wielkości starożytnego Egiptu?</p> <ul style="list-style-type: none"> A. w Kairze B. w Aleksandrii C. w Gizie D. w oazie Fajum 	<p>20. Która grupa stanowi obecnie ponad 90% ogółu ludności Egiptu?</p> <ul style="list-style-type: none"> A. ludność mieszana różnych ras i narodowości B. Murzyni Sudańscy C. ludność napływowa z krajów graniczących z Egiptem D. Arabowie
<p>16. Ludność w Egipcie jest rozmieszczona nierównomiernie. Wskaż, na którym z wymienionych obszarów żyje 98% ogółu ludności.</p> <ul style="list-style-type: none"> A. w nadrzecznej oazie w dolinie Nilu i w jego delcie B. w oazach na Pustyni Libijskiej C. na wybrzeżu Morza Śródziemnego D. na półwyspie Synaj 	<p>21. Od czasu wybudowania Wielkiej Tamy Asuańskiej następuje zmniejszenie powierzchni delty Nilu. Co jest główną przyczyną tego zjawiska?</p> <ul style="list-style-type: none"> A. zatrzymywanie cząstek organicznych przez tamę B. zwiększenie przepływu Nilu przy ujściu C. wypłukiwanie cząstek organicznych przez prądy przybrzeżne D. intensywne wykorzystywanie osadów rzecznych przez rolnictwo
<p>17. Cechą klimatu Egiptu są:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. duże roczne amplitudy temperatur powietrza B. duże dobowe amplitudy temperatur powietrza C. wysokie sumy roczne opadów atmosferycznych D. naprzemiennie występujące: pora sucha i deszczowa 	<p>22. Podstawową rośliną przemysłową Egiptu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. wełna B. bawełna C. jedwab D. len
<p>18. w delcie Nilu powstały żyzne gleby zwane:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. czarnoziemny B. brunatne C. rędziny D. mady 	<p>23. Zapora na Nilu została zbudowana w mieście:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Aleksandra B. Assuan C. Asjut D. Suez
<p>24. Na mapie zakreskowano terytorium Egiptu. Które z poniższych zdań najlepiej określa położenie geograficzne tego kraju?</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Egipt leży w północnej Afryce nad morzem Śródziemnym B. Egipt zajmuje obszar w północno-wschodniej Afryce, od północy oblewa go Morze Śródziemne, od wschodu Morze Czerwone. C. Egipt zajmuje północno-zachodni skraj Afryki, od północy oblewa go Morze Śródziemne, od zachodu Morze Czerwone. D. Egipt leży w północnej Afryce, od północy oblewa go Morze Śródziemne, od zachodu Morze Czerwone. <div style="text-align: right; margin-top: 20px;"> </div>	

25. Odczytaj z tabeli, w wydobyciu jakich surowców udział Republiki Południowej Afryki przekracza 1/5 wydobycia światowego.

- A. w wydobyciu węgla kamiennego i manganu
C. w wydobyciu chromu i złota

- B. w wydobyciu manganu i chromu
D. w wydobyciu węgla kamiennego i złota

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYDOBYCIE	UDZIAŁ PRODUKCJI NA ŚWIECIE (W%)
Węgiel kamienny	223 mln ton	6,5
Mangan	1340 tys. ton	15,3
Chrom	2250 tys. ton	49,2
Złoto	451300 kg	20,2

26. Współczynnik urodzeń w RPA w 2009 roku wyniósł 24,1 ‰, a współczynnik zgonów 13,5 ‰

Współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł:

- A. 10,6 ‰
B. 37,6 ‰
C. 2,0 ‰
D. - 10,6 ‰

33. Do najważniejszych roślin żywieniowych uprawianych w Afryce należą:

- A. ziemniaki, pszenica, buraki cukrowe,
B. kaczukowce, kawowce, palma oleista, bawełna
C. proso, maniok, bataty, sorgo
D. pszenica, sorgo, kawowce, proso

27. Egipt leży w przeważającej części w klimacie:

- A. równikowym wilgotnym
B. zwrotnikowym suchym
C. podrównikowym
D. podzwrotnikowym śródziemnomorskim

34. Do Egiptu należy leżący w Azji półwysep:

- A. Somalijski
B. Barka
C. Saharyjski
D. Synaj

28. Mieszkańcy Egiptu wyznają religię:

- A. katolicyzm
B. buddyzm
C. islam
D. prawosławie

35. W rolnictwie RPA najważniejszą rolę odgrywają :

- A. łąki i pastwiska oraz hodowla zwierząt
B. pola uprawne oraz uprawa ryżu
C. pola uprawne oraz uprawa owoców
D. pola uprawne oraz uprawa kawy

29. Zamożność gospodarczą RPA zawdzięcza dużym złożom:

- A. węgla kamiennego i ropy naftowej
B. ropy naftowej i złota
C. złota i diamentów
D. diamentów i węgla kamiennego

36. Do najbiedniejszych państwa Afryki należą:

- A. RPA, Etiopia, Maroko, Tunezja
B. Egipt, Tunezja, Somalia, Maroko
C. Somalia, Etiopia, Mali, Nigeria
D. RPA, Egipt, Maroko, Libia

30. Politykę apartheidu stosowano w:

- A. Egipcie
B. RPA
C. Etiopii
D. Sudanie

37. 25% społeczeństwa RPA należy do plemienia:

- A. Berberów
B. Tuaregów
C. Zulusów
D. Masajów

31. Część południową RPA stanowią:

- A. Góry Atlas
B. Góry Smocze I Góry przyławkowe
C. Pustynia Namib
D. Pustynia Kalahari

38. RPA zamieszkuje 69 ml ludzi. Współczynnik urbanizacji wynosi 61%. Oznacza to, że:

- A. w miastach mieszka 42 mln ludzi
B. w miastach mieszka 27 mln ludzi
C. na wsiach mieszka 42 mln ludzi
D. na wsiach mieszka 27 mln ludzi

32. Najdłuższą rzeką RPA jest:

- A. Niger
B. Nil
C. Kongo
D. Oranje

39. Stolicą RPA jest:

- A. Kapsztad
B. Pretoria
C. Johannesburg
D. Adis Abeba

40. Do regionów Afryki dopasuj zamieszkującą jego obszar odmianę człowieka:

- A. Afryka Północna i Południowa - czarna, Afryka Środkowa – biała, Madagaskar – żółta
- B. Afryka Północna i Południowa - żółta, Afryka Środkowa – biała, Madagaskar – czarna
- C. Afryka Północna i Południowa - czarna, Afryka Środkowa – żółta, Madagaskar – czarna
- D. Afryka Północna i Południowa - biała, Afryka Środkowa – czarna, Madagaskar – żółta

41. Przyczynami eksplozji demograficznej w Afryce są: (zakreśl prawdę lub fałsz)

- ograniczenie śmiertelności wśród dzieci P / F
- postęp medycyny P / F
- wzrost przyrostu naturalnego P / F
- polepszenie warunków sanitarnych P / F
- napływ Europejczyków na kontynent Afryki P / F
- bardzo duża liczba urodzeń P / F

42. Poniżej wymieniono różne źródła dochodów. Wpisz w wykropkowane miejsca RPA lub Egipt albo pozostaw je puste, jeśli nie dotyczą żadnego z krajów

turystyka -
przemysł włókienniczy -
cło pobierane z Kanału Sueskiego -
wydajne rolnictwo -
hodowla bydła -
wydobycie i eksport -
eksploatacja i eksport ropy naftowej i gazu ziemnego
import ropy naftowej -

43. Wskaż problemy jakie dotyczą mieszkańców Afryki

44. Wśród wymienionych poniżej podkreśl 8 państw leżących w Afryce

*Somalia, Tanzania, Tunezja, Brazylia, Australia, Sudan, Maroko, Słowacja, Nigeria, Kenia, Japonia, Kanada,
Libia, Etiopia, Peru, Namibia, Argentyna, Tajlandia, Indie, Mali, Mozambik, Laos, Czad, Kostaryka*

45. Wpisz P, przy cechach rolnictwa Afryki:

- a) stanowi źródło jedynie małej części ludności
- b) mało wydajne
- c) bardzo żyzne gleby
- d) częste susze
- e) duże obszary pól uprawnych
- f) bardzo duże zbiory
- g) prymitywne metody upraw -
- h) wysoka mechanizacja -
- i) duże powierzchnie gruntów sztucznie nawadnianych -
- j) małe zużycie nawozów sztucznych -

46. Zaznacz informacje dotyczące Sahelu:

- k) tworzą strefę, która ciągnie się w pobliżu równika
- l) odznacza się suchym i gorącym klimatem oraz skąpą roślinnością
- m) opady atmosferyczne rozłożone są równomiernie w ciągu roku
- n) podstawową formą gospodarowania jest pasterstwo koczownicze
- o) obszar ten zajmują półpustynie lub sawanny

47. Poniżej wymieniono skutki budowy tamy asuańskiej. Znajdź te, które są pozytywne i zapisz przy nich literę P
- a) konieczność stosowania nawozów sztucznych
 - b) niszczenie delty rzeki i cofanie się linii brzegowej
 - c) regulacja wody w Nilu i zapobieganie powodziom
 - d) budowa elektrowni wodnej
 - e) całoroczne nawadnianie obszarów upraw
 - f) obniżenie żyzności gleb
 - g) całoroczne żeglowanie po Nilu
 - h) przesiedlenie wielu tysięcy osób z obszarów zalewanych oraz zabytków starożytnego Egiptu

48. Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli wymienione niżej terminy

delta Nilu, Kair, diamenty, bawełna, Aleksandria, Kapsztad, Oranje, islam, Nubijczycy, złoto, Tutanchamon, Johannesburg, Arabowie, Asuan, Góry Smocze, Zulusi, żyrafa

RPA	EGIPT